

Ekososiaalinen sivistys

Ekososiaalisen sivistyksen päätehtävä on turvata hyvän elämän edellytykset yhden maapallon rajoissa nykyisille ihmisille, tuleville sukupolville sekä eliökunnalle. Tämä sivistyskäsitelmä haastaa uudistamaan nykyistä olemassaolon ihannetta materiaalisesta ja talouskeskeisestä ajattelusta merkityskeskempään elämäntapaan. Sivistys ilmenee vapauden ja vastuun tasapainona ihmisen ajattelussa ja toiminnassa rajallisella maapallolla, ja se konkretisoituu kestävämpänä elämäntapana, yhteiskuntana ja kulttuurina.

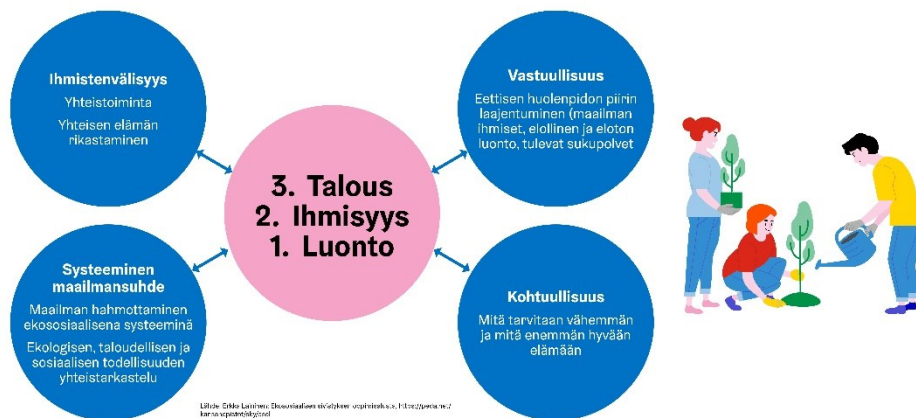
Ekososiaalinen sivistys pyrkii vahvistamaan luottamusta tulevaisuuteen ja tuomaan merkityksen tunteita elämään.

Paina seuraavaksi nuolta, jotta saat laajemman selityksen ekososiaaliselle sivistyskäsitelmälle.

Lähteet:

[Peda.net](https://peda.net), [Suomen kansanopistoyhdistys](https://suomenkansanopistoyhdistys.fi), [Ekososiaalisen sivistyksen oppimisasietus](https://ekososiaalisen.sivistyksenoppimisasietus.fi)

Ekososiaalinen sivistyskäsitelmä

Ekososiaalinen sivistyskäsitelmä perustuu arvohierarkialle:

1. Luonto: Ihmisen toiminnan tärkein kriteeri on itseisarvoinen ekologisten kysymysten ensisijaisuus.

2. Ihmisyys: Toiseksi tärkein kriteeri on ihmisoikeuksien luovuttamattomuus, joka ilmenee arvokkaan elämän mahdollisuuksien ja ihmisyyden itseisarvoisena puolustamisena.

3. Talous: Kolmanneksi tärkein kriteeri on vakaa talous, joka toimii ekologisten reunaehtojen rajoissa ja mahdollistaa rajallisen maapallon resurssien jakamisen sekä kaikkien ihmisten perustarpeiden tyydyttämisen.

Lähteet: [Peda.net](#), [Suomen kansanopistoyhdistys](#), [Ekososiaalisen sivistyksen oppimisalusta](#)

Systeminen maailmansuhde

Ekososiaalisen sivistyksen ydin on systeminen maailmansuhde. Sitä tarvitaan erityisesti keskinäisriippuvuuksien tunnistamiseen ja syy-seuraussuhteiden hahmottamiseen ekologisen, sosiaalisen ja taloudellisen todellisuuden välillä. Ekososiaalisesti sivistynyt ihminen ymmärtää oman toimintansa vaikutuksia muihin ihmisiin, luontoon ja yhteiskuntaan niin lähellä kuin kaukanakin.

Lähteet: [Peda.net](#), [Suomen kansanopistoyhdistys](#), [Ekososiaalisen sivistyksen oppimisalusta](#)

Vastuullisuus

Vastuullisuuteen kasvamisen ytimessä on ihmisen eettisen huolenpidon piirin laajentuminen omasta lähipiiristä maailmankansalaisuuteen, elolliseen ja elottomaan luontoon sekä tuleviin sukupolviin. Myötätunnon kokemuksiin ja kohtaamisiin perustuvan moraalisen mielikuvituksen kehittyminen auttaa kokemaan maailmaa myös muiden näkökulmista, herättelee eettistä huolenpitoa, herkistää omaatuntoa ja kehittää kykyä arvoerotteluun ja kauneuden kokemiseen.

Lähteet: [Peda.net](#), [Suomen kansanopistoyhdistys](#), [Ekososiaalisen sivistyksen oppimisalusta](#)

Kohtuullisuus

Kohtuullisuus kiteytyy kysymykseen siitä, minkä verran on riittävästi. Filosofi Eero Ojasen mukaan kohtuus ilmenee fyysisenä ja moraalisena mittana ja rajana, jonka avulla ihminen hahmottaa oman paikkansa maailmassa eli suhteensa muihin ihmisiin ja luontoon. Kohtuullisuutta ja riittävyyttä tavoiteltaessa oleellista on erottaa tarpeet ja halut toisistaan. Kapitalistisessa yhteiskunnassamme kohtuuden mitta katoaa halujen ja tarpeiden samaistumiseen. Liberaali kuluttaja saa haluta asioita riippumatta siitä, mitä hän tarvitsee, eikä yhteiskunnan tule ottaa kantaa siihen, mitä ihmisten tulisi elämässään tavoitella.

Lähteet: [Peda.net](#), [Suomen kansanopistoyhdistys](#), [Ekososiaalisen sivistyksen oppimisalusta](#)

Ihmistenvälisyys

Ihmistenvälisyys, jossa on kyse mahdollisuudesta osallistua erilaisiin yhteisöihin ja tulla niissä hyväksytyksi omana itsenään, tarjoaa ratkaisuja kohtuullisuuden ongelmaan. Koetun hyvinvoinnin tärkeimpiä tekijöitä ovat itsensä toteuttamisen

mahdollisuudet sekä muilta ihmisiltä saatu ymmärrys ja tunnustus, jotka synnyttävät kokemuksen elämän merkityksellisyydestä. Tätä kautta omistamisen merkitys vähenee.

Lähteet: [Peda.net](#), [Suomen kansanopistoyhdistys](#), [Ekososiaalisen sivistyksen oppimisalusta](#)